

درسنامه قرآن هفتم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۰۳

گروه عربی، پیام های آسمان و قرآن استان گیلان

مینا پاکپور

دکتر مهرانگیز فداپوش نژاد

مرتضی ضرری

درس سوم

جلسه اول

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

باتوکل زانوی اشتریبند

مولوی

فعالیت

آیه ۱۲۳ سوره هود را همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید و ترجمه آن را در بخش درک و فهم آیات این درس، کامل کنید.

تدبر

با توجه به آیه به سؤال زیر پاسخ دهید :

چرا قرآن کریم از ما می خواهد که بر خدا توکل کنیم؟

زیرا تنها خداوند است که با قدرت بی پایان خود بر هر چیزی تواناست
و مدیر و کارساز همه امور عالم است.

حفظ

یک جمله (پیام قرآنی) از این آیه را از حفظ بخوانید.

قرآن را صحیح‌تر و زیباتر بخوانیم

دانش‌آموزان عزیز، بیشتر حروف عربی، مانند حروف فارسی تلفظ می‌شود، ولی برخی از این حروف، تلفظ خاص عربی دارند؛ یعنی تلفظ آنها با فارسی فرق دارد. چه خوب است برای توانایی قرائت صحیح و زیبای قرآن، به تدریج با نحوه صحیح تلفظ حروف خاص عربی نیز آشنا شویم تا به این ترتیب، هم قرآن کریم و هم نماز را که برترین عبادت است، با قرائت صحیح و زیبا بخوانیم.

به مثال‌های زیر توجه کنید که چگونه جابه‌جا تلفظ کردن حروف، معنای کلمات را تغییر می‌دهد.

زَلَّ (لغزید)	ذَلَّ (خوار شد)	عَمِنَ (نابینایان)	أَمِنَ (امانت‌دار)
ظَلَّ (ماندگار شد)	ضَلَّ (گمراه شد)	صَعِيدَ (خاک)	سَعِيدَ (سعادت‌مند)

امسال با تلفظ صحیح برخی از حروف خاص عربی آشنا می‌شوید. سعی کنید هنگام پخش قرائت آیات به چگونگی تلفظ حرف موردنظر در آن درس خوب دقت کنید تا با تقلید و الگوگیری از آن، شما نیز بتوانید این گونه حروف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

خوب است بدانید که پیامبر اکرم (ص) در حدیثی فرموده‌اند که قرآن را به حالت عربی آن بیاموزید.

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ بِعَرَبِيَّتِهِ

وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ
فُؤَادَكَ ۚ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اِعْمَلُوا عَلَى
مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَانظُرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ﴿١٢٢﴾
وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأُمُورُ كُلُّهَا
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سورة يوسف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ ط تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ
قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ
عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنُ
وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید.

توکل کن، انجام می دهید، کار، نهان، عبادت کن

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
تو، ت	كَ	۵	غیب، نهان	غَيْبٌ	۱
از	عَنْ	۶	کار، فرمان	أَمْرٌ	۲
عمل می کنید، انجام	تَعْمَلُونَ	۷	عبادت کن	أَعْبُدْ	۳
می دهید ما، مان	نا	۸	توکل کن	تَوَكَّلْ	۴

فعالیت دوم

این ترکیب ها را معنا کنید.

۱- وَلِلَّهِ (وَ + لِ + اللَّهُ) : برای خداست .

۲- غَيْبُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ : نهان آسمان ها و زمین .

۳- فَاعْبُدْهُ (فَ + أَعْبُدْ + هُ) : پس عبادت کن او را .

۴- وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ : و توکل کن بر او .

۵- عَمَّا تَعْمَلُونَ : از آنچه انجام می دهید .

۱- عَمَّا = عَنْ + ما : از آنچه

الف- ترجمه این آیات قرآن کریم را کامل کنید.

۱- وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ

برای... خدا است نهان آسمانها زمین

۲- وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ

و به سوی بانو گردانده می شود همه کارها؛

۳- فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ

عبادت... کن او را و توکل کن بر او.

سوره هود

۴- وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

و نیست... پروردگار غافل از آنچه انجام می دهید.

ب- از صفحه ۲۳۴ قرآن کریم یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی که در دوره ابتدایی نیز آن را آموخته و حفظ کرده اید، انتخاب کنید، درباره آن بیندیشید و نظر خود را برای دوستانتان بیان کنید.

پیام قرآنی

متن: فاستقيم كما امرت

ترجمه: پس همان گونه که فرمان یافته ای استقامت کن.

۱- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۳۲ تا ۲۳۷ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۲۳۷ قرآن کریم دو ترکیب یا جمله ساده نوشته و معنا کنید.

۲- كذلك تجزي المحسنين

۱- قالوا يا ابانا!

اینگونه نیکوکاران را پاداش می دهیم

گفتند: ای پدر ما!

با توجه به ضرورت صحت قرائت نماز، عبارات نماز را از قرائت معتبر گوش کنید و با پیروی از آن، شما نیز هر جمله را با دقت و صحیح بخوانید، به ویژه حروف خاصی که با رنگ قرمز نوشته شده است.

تکبیر

اللَّهُ أَكْبَرُ

استعاذه

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

سورة حمد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ

وَلَا الضَّالِّينَ

سورة توحيد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ

اللَّهُ الصَّمَدُ

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

ذکر رکوع

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ

ذکر بعد از رکوع

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

ذکر سجده

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى وَبِحَمْدِهِ

استغفار

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّي وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

ذکر برخاستن

بِحَوْلِ اللَّهِ وَقُوَّتِهِ أَقُومُ وَأَقْعُدُ

دُعای قنوت

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً

وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً

وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

تسبیحات اربعه

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ

تَشَهُّد

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

سلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

۱ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانِ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ
 ۲ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا
 ۳ تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ
 ۴ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ
 ۵ إِلَّا نَبَّأْتُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكَمَا مِمَّا
 ۶ عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ
 ۷ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ
 ۸ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ
 ۹ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 ۱۰ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يُصَاحِبِي السِّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ
 ۱۱ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ
 ۱۲ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ
 ۱۳ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ
 ۱۴ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کنید.

یک، شکر نمی کنند، پدران

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شکر نمی کنند	لَا يَشْكُرُونَ	۵	دین، آیین	مِلَّةٌ	۱
یا، آیا	أَمْ	۶	پدران، جمع آب	آبَاءٌ	۲
یگانه، یک	وَاحِدٌ	۷	این، آن	ذَلِكَ	۳
			لطف و رحمت	فَضْلٌ	۴

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- مِلَّةَ آبَائِي

دین . پدرانم.

۲- ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ

این از لطف . و رحمت خداوند است .

۳- عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ

بر ما . و بر مردم

۴- اللَّهُ الْوَاحِدُ

خداوند یگانه

الف- ترجمه این جمله‌های قرآنی را که در صفحات ۲۳۸ تا ۲۴۳ قرآن کریم آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

۱- وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ

و پیروی از دین دین پدرانم (یعنی) حضرت ابراهیم . و اسحاق . و یعقوب .

۲- مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ

سزاوار نیست که ما هیچ چیزی را شریک خدا قرار دهیم؛

۳- ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ

این .. از لطف و .. رحمت .. خدا .. بر .. ما .. و این مردم است .

۴- وَلَئِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

یوسف، آیه ۳۸

و لیکن بیشتر مردم شکر نمی کنند .

۵- وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

یوسف، آیه ۵۶

و از بین نمی بریم پاداش نیکوکاران را .

ب- از صفحه ۲۴۳ قرآن کریم یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی که در دوره ابتدایی نیز آن را آموخته و حفظ کرده اید، انتخاب کنید. می دانید که معمولاً آن را در چه زمانی می خوانیم. خوب است آن را با توجه به معنا به خاطر بسپارید و در زمان مناسب بخوانید.

پیام قرآنی

متن: عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ عَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

ترجمه: بر او توکل کردم و بر او باید توکل کنند
توکل کنندگان.

۱- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۳۸ تا ۲۴۳ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۲۴۲ قرآن کریم دو ترکیب یا جمله ساده نوشته و معنا کنید.

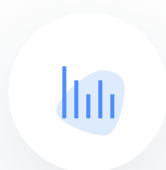
۱- اَنْ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ
۲- قَدْ خَلَوْا عَلَيْهِ: پس داخل شدند بر او

قطعاً پروردگارم بسیار آمرزنده و مهربان است.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد